

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Kossuth levele.

„Kossuth Ferenc levelet irt bátran: Szervezkedjünk széles e hazában, Kis levélke, drága körlevélke, Lesujtógat hat a hatvanhétre.

Poshadt, félhalt hatvanhetes lények, Neki mennek Kossuth levelének, Dulnak-fulnak sopánkodnak váltig, Hogy a negyvennyolc is élni vágyik.“

A „Nap“-ból

Kossuth Ferenc levelének megjelenése előtt néhány nappal „Szervezkedjünk!“ címmel vezércikket irtunk lapunkban, melyben a függetlenségi eszméknek szilárdítását, fejlesztését és terjesztését vármegyénk illetékes köreinek nemcsak a figyelmébe ajánlottuk, de melegen a lelkére is kötöttük. Nyomban reá megjelent Kossuth Ferenc levele, mely ezen cikkünknek csaknem minden betűjét szentesítette és megerősítette. Ez a levél az egész politikai világot nemcsak meglepte, de egészen fejetetejére is állította; az egyes koalíciós pártok sérelmet találtak benne a saját pártjuk ellen, sőt olyan hangok is hallatszottak, mintha elevelevelével Kossuth a függetlenségi párt különválását proklamálta volna. Magán- és pártértekezleteket tartottak, tárgyalták, vitaták, boncolgatták a levelet; mérlegelték értékét, hatását, célját és esetleges eredményét; megszólaltak a pártok vezérei, előkelőbb emberei, szóval talpra állott az egész 67-es párt, mintha csak egyszerre a világítélet trombitájának harsány hangja szólalt volna meg Kossuth levelében, hogy hamvaiból feltámassza a régi rendszernek tetszhalottait. Új életre keltek sirjaiból, hogy ismét tért és állást foglalhassanak a nemzet bizalmából többségre jutott függetlenségi párt ellen, pedig tudva van, hogy ez a párt csak elveinek és eszméinek teljes ép-ségben tartása mellett — bár abszolút többségénél fogva magának vezetői szerepet is követelhetett volna — lépett a koalícióba és eddig soha nem lépett nagyobb pretenziókkal a többi pártok elé, pedig erre éppen majoritásánál fogva föltétlen joga is volna.

Már-már élessé váltak az ellentétek a pártok között, sőt egyes körök még arról is álmodoztak, hogy a pártjukon elkövetett súlyos sérelmet reparálni kell, midőn Kossuth

Ferenc, a tőle megszokott erőlyes őszinteséggel kijelenti: *hogy a körlevélben foglaltakhoz rendületlenül ragaszkodik*, mert ő, bár a kényszerhelyzetből kifolyólag a kormánynak egyik tagja és pedig óriási munkát végző tagja, de azért egy pillanatra sem feledkezhetik meg arról, hogy kormányra jutása előtt már vezére és elnöke volt a függetlenségi pártnak és mint ilyen, dicső emlékü atyja Kossuth Lajos eszméinek szellemi örököse is.

De éppen ez a lázas izgatottság, az a rémület, az a nagyhangú tiltakozás, melylyel ezt a levelet minden vonalon fogadták, bizonyítja, hogy erre a levélre már nagy szükség volt, mert a függetlenségi táborban nemcsak odafent a központban, de itt a vidéken is merültek fel aggodalmak az iránt: vajjon ez a néma hallgatás, ez a mindenben való megnyugvás, nem előjele-e annak, hogy vezéreink a többi pártokkal egyetértve lassacskán belé olvadnak a 67-es táborba, sőt nálunk is élesen felvetették a kérdést: van-e hát 48-as többség? És az aggodalmak nem önmagukból fejlődtek és nem önmaguktól terjedtek, hanem mesterségesen szították, részben a régi rendszer hatalmasai által még most is fentartott és e célra bérelt lapok, részben pedig a minden vidéken és így még megyénkben is található volt zsoldosai a gyászosan letűnt darabont hadnak, a kik nem tudnak és nem akarnak belenyugodni abba, hogy a hatalommal együtt a zsiros koncoktól is elestek és ha nem mutatkoznak fényes nappal, félvén a világosságtól, de folytatják a titok éjében galád aknamunkájukat a függetlenségi párt és annak nagy feladatai ellen.

Az a vezér, aki betegségével vívódva is éber szemmel örködik pártja felett, megéreztte, hogy a közvéleménynek lent is, fent is szüksége van egy erős erkölcsi megnyilatkozásra, nem habozott, hanem őszinte hangú levelével egyszerre lefegyverezte, tönkre silányította azt a sok rosszakaratu gyanúsítást, melylyel úgy őt, mint pártját népszerűtlenné akarták tenni. Az a levél belevilágított a sötétségbe; megértette az egész országgal, hogy a függetlenségi pártnak szervezkedésre, erősödéssre van szüksége, mert el

van szánva a függetlenségi politikát teljes erejével diadalra juttatni és a rá várakozó nagy feladatot a nemzetre támaszkodva megoldani.

A ki e párttól és annak hivatól azt követelné, hogy elveit megtagadásával, felfüggesztésével, olvadjon bele a kisebbség képező 67-es pártokba, egyszersmint azt is követelné, hogy politikai öngyilkosságot kövessen el. Nagy örömet okozna az nemcsak az ellentétes pártoknak, de Bécsnek is, mert azt bizonyítaná: lám, a többség nem bizik a saját erejében, a saját elveiben, mert megadta magát!

De nem adjuk meg magunkat, három évtizeden át küzdött ez a párt rendületlenül, megállta a helyét harcban, viharban és most, mikor a nemzet bizalma előtérbe állította, nem fog gyáván és tehetetlenül visszavonulni, de szervezkedve, sokasodva, erősödve oda törekedni, hogy eszméivel, elveivel a hazának minden igaz és hű fiát az ország függetlenségének kivására maga mellé szóllítsa.

Most még kötelez a koronával kötött egyezség, kötelez a nemzet érdekében hozott nagy áldozatra, de ha lehullanak a kényszerhelyzet bilincsei, akkor harcolnunk kell a haza százados jogaiért és a ki ez alól kivonja magát, nem érdemli meg a szabadságot, nem érdemli a földet, a levegőt, mely táplálja, mert nem érti, nem érzi a költő imaszerű szövegét: „A nagyvilágon e kívül nincsen számodra hely.“

A tanítók fizetésügye.

(R.) Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter tárcája költségvetésének tárgyalását hatalmas beszéddel vezette be a képviselőház f. hó 13-iki ülésében. Ennek a beszédnek nagy jelentőséget nyújt azon körülmény, hogy ismerteti a tanítók jövődi fizetés rendezésének alapjait. Részleteiben nem ismerjük az erre vonatkozó törvénytervezetet, mert annak benyújtását a jövő év január végére, vagy február elejére ígérte a miniszter; de amennyit ismerünk belőle, az éppen elég arra, hogy a tanítókat meg ne nyugtassa, sőt ellenkezőleg elkésredésüket fokozza.

Ismeretes az a nagyszabásu mozgalom, amelyet a tanítók helyzetük javítása érdekében megindítottak.

Ebbe a harcban nem mentek készületlenül. A tanítók országos bizottsága apróra kidolgozott törvénytervezetet nyújtott be a kormánynak, amely realis alapon, közmegnyugvásra kívánta rendezni a tanítói fizetéseket. Ez a tervezet kívánalmában nem volt tulzó, radikális, sőt tulságosan józan, mérsékelt. Csupán olyant kívánt, ami megvalósítható és amit megvalósítani az igazság és méltányosság nevében feltétlenül szükséges is. Nem kívánt többet, mint a vele egyenlő képzettségű tisztviselőhöz hasonló fizetést s megszüntetni azt az égbekiáltó igazságtalanságot, hogy a különböző jellegű népiskola tanítója egyforma képesítéssel, egyforma munkakörrel és munkájának hajszállal sem kevesebb értékével — különböző összegű fizetést élvezzen.

Az Apponyi-féle tervezet egyik kívánalmát sem elégíti ki.

Bár a meglevő állapotokkal szemben mindenesetre haladást jelent, a tanítók nem fogadják megnyugvással, mert ez helyzetüknek csak ideig-óráig való javítását jelenti, de végleges rendezésnek semmi esetre sem tekinthető. És nem is fogják annak tekinteni. Ezzel a tanítók fizetésügyi mozgalma korántsem lesz leszerelve, sőt újabb irányt nyerne a megkezdett akció folytatására.

A miniszter külön óhajtja rendezni az állami és külön a nem állami tanítók fizetését. Ez így, amikor a fizetésekben megvélő ellentéteket nem igyekszik elenyésztetni, kielezi azt még jobban azzal, hogy míg az állami iskolák tanítóinak, a különböző lakbérosztályba tartozó községek szerint 1300, 1100 és 1000 korona kezdő fizetést tervez, mely az első öt év után már 400 koronával emelkedik és azután öt évenként — ötször esedékessé váló — 200 koronás korpótlékkal 2400, 2500, illetve 2600 koronáig emelkedik; addig a más jellegű tanítók kezdő fizetése csak 1200, 1100 és 1000 korona lenne, mely az első öt év után nem 400, hanem csak 200 koronával emelkedik; ez a 200 koronás pótlék sem lenne állandó, a mennyiben a harmadik és negyedik öt évben 100 koronára redukálnék csupán. Így a nem állami tanító elérhető legmagasabb fizetése 35 évi szolgálat után, a különböző kategóriák szerint 2300, 2100 illetve 2000 korona lenne, szemben az államiak 2600, 2500 és 2400 koronás fizetésével. Hol itt az igazság, hol a méltányosság? Állandóan 300—400 korona fizetési különbözet.

Ez a rendezés semmiesetre sem mondható szerencsésnek.

Az állami tanítók jogosan kívánhatják, hogy legalább a XI. fizetési fokozattal megegyező kezdő fizetést kapjanak, a nem államiak pedig egyenesen meg vannak alázva munkájuknak kevesebb értékelésével.

Felesleges szöszaporítás lenne ezen utóbbi állítás ellenkezőjét bizonyítani. Itt csak utalunk arra, hogy a népoktatás egyformán állami érdek s a magyar tanító jellegkülönbség nélkül egyformán munkása a magyar nemzeti népoktatásnak. Egyenlő munka, egyenlő munkabér. A tanítók fizetésügye csak látszólag a tanítók személyi ügye, lényegében bizony a magyar kultúra érdeke az.

Nem helyeselhető tehát sehogys a fizetések megosztása s ezzel akár az iskolák, akár a tanítók között a kaszt rendszer meghonosítása.

Ismételjük, hogy nem ismerjük, hiszen még nem is ismerhetjük részleteiben a benyújtandó törvényjavaslatot. Nem tudjuk minő intézkedései lesznek az eddig eltöltött szolgálati évek betudásánál; kántori fizetésekre nézve, akár a nyugdíj-jogosultság megállapításánál, akár a fizetések kiegészítésénél. Ezek mind olyan fontos részletkérdések, amelyeknek méltánytalan megoldása sokféle érdeket érzékenyen sértene.

Jól tudjuk, hogy Apponyi gróf szíven hordozza tárcája ügyeit s hogy a tanítók iránt sem érez hidegen. Ha a bejelentett fizetés rendezési tervezet nem nyugtatja meg a kedélyeket, az nem vád ellene, hanem az egész rendnek szóló figyelmeztetés.

A tanítóság mindig kivette részét a hazafias ténykedésekből. Kivette a közelmúlt nemzeti küzdelem ideje alatt is. S hogy a parlamentben ma egy erős függetlenségi többség van, közvetve nagy része van abban a tanítóságnak.

Mégis mostohája ennek a nemzetnek. Olcsó napszámosa.

Városi közgyűlés.

Szekelyudvarhely város képviselőtestülete hétfőn délután Gotthárd J. polgm. elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A képviselőtagjai szokatlan nagy számban jelentek meg. Napirend előtt Hlatky Miklós szóvá tette a járdák tisztogatását, elmondja, hogy míg a Kossuth-utcában lakókat a rendőrség valósággal üldözi az állandó tisztogatásért, addig a mellék utcák lakói egyáltalán nem is takarítják a járdákat. Dr. Valentsik Ferenc indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a háztulajdonosok naponta reggel kötelesek a járdát tisztíttatni egyszer. Ha pedig további seprés, takarítás válik szükségessé, azt a városi utcaseprők fogják teljesíteni. Majd a tárgysorozat első pontját képező elemi iskolák államosítása került tárgyalásra. A tanács előterjesztette a közoktatási miniszterhez intézendő kérelem szövegét, melyet Dr. Valentsik, Sándor Mózes, Fejes Áron, Gyertyánffy Gábor, Soó Gáspár, Hlatky Miklós felszólalása után, megfelelő módosítással, a közgyűlés elfogadott. A tisztviselő, segéd-, kezelő-, szolgál- és rendőrszemélyzet

nyugdíjszabályrendeletét, csekélyebb módosítással elfogadták, ellenben a szolgálati korpótléokra vonatkozó szabályzatot a képviselőtestület elutasította. Azonban a tisztviselők stb. fizetésének rendezése ügyében a polgármester elnökletével Soó Gáspár, Dr. Valentsik, Hlatky, Dr. Nagy Samu, Kovács Domokos, Daróczy Miklós és Bálint György tagokból álló bizottságot küldött ki, hogy kvalifikáció arányában állapítsák meg és tegyenek javaslatot. A rendőrlégénységnek a jövő évi költségvetés terhére 20 százalék drágasági pótlékot szavaztak meg, ami kb. 2104 koronával emeli a kiadásokat. Ugyesztintén a fogyasztási adók terhére 900 K évi díjazással egy főkezelői állás szervezésével a tanácsot megbízták. A város kezelésében levő közpénzeket a Megyei, Zálogház és Agrár takarékpénztárakba helyezik el. A helybeli Kleinfakereskedő cég egy és fél hold területet bérmentesen visszabocsátott abból, amit a tanácsnak amugy sem volt joga neki átadni. A fazekas ipartársulatnak évi 30 K bérfizetés mellett a Zalog nevű dűlőben agyagtelepet engedélyeztek. A tűzoltóegylet költségvetését jóváhagyván, miután a világitást és szeméthordást az eddigi alapon és feltételekkel vállalni nem akarja, nyílt árlejtést hirdetnek s a legolcsóbb ajánlkozóval kötik meg a szerződést, vagy pedig házi kezelésbe veszik. A szombatfalvi régi dögter eladását nyilvános árverés útján eszközlik Barcsay és Társai cégnek egy textilipari gyár építéséhez holdankint 10 K mérsékelt használati díjértelket engedélyeztek, később kijelölendő helyen. A város közönsége részéről pedig a legmesszebb terjedhető erkölcsi támogatást is kilátásba helyezte a képviselőtestület. Dr. Soó Rezső tisztügyész betegsége folytán, a közgyűlés jegyhangulag, lelkesedéssel Dr. Pál Ernő előkelő ügyvédet, a függetlenségi elvek kiváló előharcosát választotta meg helyettesnek. Krusniczki Elek idevaló illetőségűnek nem ismerte el a közgyűlés. A Dr. Soó Rezsőtől 1013 K 66 fillérért megvásárlandó telek ügyét 30 nap múlva tartandó közgyűlés elé utalták. Az utcakövezési szerződés átruházását engedélyezték és özv. Dakó Albertné bába oklevélét kihírdették. A Láz nevű legelőnek nyilvános árverésen leendő eladását elhatározták s a feltételek szövegezésével és a szerződés megkötésével a tanácsot megbízták. A lemondott virilis képviselők helyébe Háberstumpf Károly, Péter Lajos és Tassaly József póttagok rendes tagoknak léptek elő. Több tárgy nem lévén, a közgyűlés este 7 óra felé ért véget.

Zárszó:

„a városfalvi közbirtokosság erdeje” című cikkemhez.

(1. folytatás.)

„De hadd szóljon helyettem is az okmány”:

Adásvevési szerződés.

Mely kötöttett egyfelől Székelyudvarhelyt lakó Kénosi Béla, mint eladó, másfelől h.-városfalvi Albert András, Balog András, Balog Mózes (és itt egy folytatásban következik még 100 név, vagyis a 103-ak), mint

vevők közt az alábbi feltételek mellett:

1. Én Kénosi Béla, magamra vállalva a szavatosságot, eladom örök tulajdonjoggal megvásárolhatlanul és visszavonhatlanul, tehermentesen a h.-városfalvi 2 számú tjkvben A + 3. 4. 5 és 9 től 78. rendszám alatti ingatlanokat, eladom továbbá az odaváló 224 számú tjkvben A + 1 rend 2106. hrsz. a. ingatlan engem illető részét, valamint az odaváló 235. számú tjkvben A + 1 rend 3221. hrsz. alatti ingatlanom h.-városfalvi Albert András és a bevezetésben megnevezett társainak 12000 frt vételárért, annak kijelentése mellett, hogy nevezett vevők a vételárát lefizették, illetve a megvett ingatlanon levő fennálló terheket kifizették, beleegyezem, hogy a megjelölt ingatlanok minden további meghallgatásom nélkül a vevők nevére átírassanak.

2. Mi Albert András, Balog András, Balog Mózes (itt újból következik még 100 név) a jelen szerződés első pontjában megjelölt és körülírt ingatlanokat eladó Kénosi Béla 12000 frt vételáron megvettük, még pedig egyelőre határozatlan arányban, azon határozott kikötéssel azonban, hogy az ezen így most határozatlan arányban megvett ingatlanok megosztásának kulcsául, a vevők jelenleg meglevő egyéni birtokuk tértagságát fogadjuk el és határozzuk meg, oly módon, hogy az ezen most megvett ingatlanoknak bármikor bekövetkezendő megosztása, a vevők jelen szerződés aláírása napján meglevő egyéni birtokuk tértagsága arányában történik.

Epp ez okból, mi vevők mindegyikünk jelenleg meglevő egyéni birtokunknak tértagságát összeállítva, megállapítjuk azt is jelen szerződés aláírásával — mint kötelezőt — aláírjuk.

Az aránykulcs ez alkalommal való megállapítása, illetve meghatározása, egyfelől a bekövetkező per megelőzése céljából, másfelől pedig azért történt, mert a vételár a jelenlegi egyéni birtok nagysága arányában fizettük.

A megvett ingatlanok birtokába 1892 év május hó 24. napján lépünk, azon naptól kezdve huzzuk annak hasznát, de hordozzuk is minden terhet, fizetjük adóját, valamint az átszállítási illetéket is.

3. Mindkét részen levő szerződő felek lemondnak az érték felén tuli sérelem címén indítható perelhetési jogról.

4. Kiskoruak is érdekelve lévén jelen szerződés által, az a t. megyei árvaszék által jóváhagyandó, a jóváhagyás kieszközlése a gyámok kötelessége.

Ezek után jelen szerződést, mint akaratunkkal teljesen megegyeztet, a tanuk jelenlétében történt felolvasás, megmagyarázás és megértés után részint sajátkezűleg aláírva, részint kézjegyükkel ellátva kiadtuk.

Kelt Székelyudvarhelyt, 1892. május 23-án.

Jakab Gyula s. k. tanu. Dr. Nagy Samu s. k. tanu. Kénosi Béla s. k. Albert András néviró: Dr. Nagy Samu, Balog András s. k. Balog Mózes s. k. és még 100 aláírás.

Ez a szerződés 5142—92 sz. a. gyámhatóságilag jóváhagyatott és 1649—92 sz. alatti a tulajdonosok javára bekebelezetett.

Ezen okmány alapján úgy hiszem bátran tehettem — a Kénosi-féle birtok megvétele ügyében — a 84-ik számban közölt kijelentésem.

Hogy egyes városfalvi — a köz-helyekben akkor joggal bíró — belbirtokosok a Kénosi-féle birtokról kiállított szerződésből kimaradtak volna s így telekkönyvi tulajdonjogot nem nyertek volna, alig hiszem (kivéve a multkor is említett 2 egyént) hisz 103 belbirtokosnál nem is lehetett akkor több ott, ahol a házak

száma ma is csak 125, — köztük sok zsellérház és több középület — s ott van a szerződésben a legszegényebb is, a kinek akkor vajmi csekély ingatlana lehetett, ott vannak a kiskoruak is gyámjaik által képviselve

A kik időközben szereztek ingatlant, azoknak alkalmuk volt és van a birtok után járó s a Kénosi-féle ingatlanbóli jutalékot is átvenni, természetesen akkor, ha ezt a vételi szerződésben kikötötték vagy kikötik.

(Folyt. köv.)

Kiss Jenő,
körjegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A király elutazása.** Az eddigi megállapodások szerint a király december 21-én, pénteken délután 4 órakor utazik el Budapestről, azonban valószínű, hogy új év után rövid tartózkodásra ismét a magyar fővárosba jön.

— **Kossuth Ferenc** egészségi állapota — mint örömmel jelezhetjük — annyira javult, hogy orvosa állítása szerint, már néhány nap múlva elhagyhatja a szobáját; betegsége való tekintettel azonban, a legközelebbi miniszteri tanácsot, melyen valószínűleg a sok port felvert szervezkedési levél is, alapos megvitatás tárgyát fogja képezni Kossuth lekásán tartják.

— **Uj függetlenségi kör.** A főváros VI. kerületében vasárnap, e hó 16-án alakult meg nagy lelkesedés között az új függetlenségi kör, melynek diszelnökéül gróf Batthyány Tivadar választott meg, a ki székfoglaló beszédében a kormány feladatáról, az általános választói jogról és a sajtószabadság védelméről tett általános tetszéssel fogadott nyilatkozatokat. Az alakuló ülésen Apponyi Albert gróf is megjelent és jelezte, hogy Kossuth Ferencet is ő képviseli. Megemlékezett a Kossuth levele nyomán támadt félreértésekről is, melynek felvert hullámai a szenvedélyek csillapultával simulni kezdenek; nemcsak a ma és holnap számára kell szervezkedni, de fenn kell tartani azokat a kereteket, melyekben a honpolgárok a nemzet végleges szervezésére helyezkednek és végleges kialakulására nézve az ő meggyőződésüket érvényesítik. Apponyi beszédét gyakori éljenzés és taps kísérte.

— **Az indemnítást,** melyet a kormány két hónapra kért, e hó 17-én tartott ülésében a Ház ugy általánossággban, mint részleteiben is megszavazta.

— **Szünet a képviselőházban.** A képviselőházban a karácsoni szünet szombaton kezdődik és január hó 10-ig tart; e szerint a szünet előtt már a kultusztárca tárgyalásának folytatására csak kevés idő jut, mert a kormány még a marokkói egyezmény becikkelyezéséről és a bírák és ügyészek helyzetének javításáról szóló javaslatokat is el akarja intéztetni.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter a székesvári törvényszék területére vizsgálóbírónak Dr. Göllner Béla, helybeli királyi törvényszékünk egyik legképzettebb bíráját, vizsgálóbírói állandó helyetteseül pedig Mihály János ugyancsak helybeli törvényszéki bírórt rendelte ki.

— **Ki a hibás?** Ez a kérdés, mint a tengeri kigyó, csak nem akar le-

tünni a napirendről, és akarva-nem-akarva, mindig csak kénytelenek vagyunk rá visszatérni. A hétfőn tartott városi képviselőtestületi rendkívüli közgyűlésen Dr. Valentik Ferenc a héjjasfalvi vásár kihirdetése ügyében interpellált a „Székely-Udvarhely”-ben megjelent közlemények alapján. A polgármester válaszában kijelentette, hogy Héjjasfalváról az értesítés megérkezett, — a tanácsban elintéztetett, — a kiadóra kiadták, de valószínű, hogy a dobos nem dobolta ki; a tanács részéről hangoztatták, hogy vannak tanuk rá, hogy ki volt dobolva, mi ellen a jelen volt iparos képviselő tagok erősen tiltakoztak. A polgármester a legszigorúbb vizsgálat elrendelését és kiméletet nem ismerő, szigorú eljárást ígért, mit Dr. Valentik azon kijelentéssel vett tudomásul, hogy az eredmény a képviselőtestület elé terjesztessék. E szerint tehát, talán mégis megtudjuk valahára: ki a hibás?

— **Vármegyénk gazdasági egyetemenek választmánya** hétfőn délután Ugron Ákos főispán, elnök vezetésével rendkívüli ülést tartott. A mezőrendőri törvény küszöbön levő revíziójához igen becses adatokat szolgáltatott a kiküldött bizottság, melynek javaslatait kevés módosítással a választmány elfogadta. A folyó ügyek során is több fontos dolog nyert elintéztetést. Tudomásul vették, hogy a kormány szeszfőztanfolyamot rendez. A kereskedelmi miniszternek a vasúthálózat kiépítését célzó programhoz adatot szolgáltatottak. Temesmegye sztrájk törvény felhatalást pártolják. A megyei faiskolák intenzívebb kezelése és célszerűbb rendszer meghonosítása végett a tanfelügyelő és járási faiskolakezelőktől véleményt, felvilágosítást kérnek. Több apróbb ügy elintéztetése után, az ülés véget ért.

— **Oszkár svéd király** haldoklik. Hétfőn felvette az urvacsorát; eszméletét óraszámba elvesztette.

— **Az iparosok és iparos ifjak** „Szabad Lyceuma” vasárnap a kath. gimnázium termében tartott és nagy látogatottságnak örvendett; Luckhaub Gyula főgimn. tanár a drótnélküli táviratozásról értekezett és bemutatta a Markoni-féle távirógépet is és ezzel teljesen lekötötte a jelen voltak figyelmét. Ezzel kapcsolatosan érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy a napokban Berlinben is tettek érdekes kísérletet a drótnélküli telefonozással; ugyanis Tempelhof és Neuem állomás között, mintegy negyven kilométer távolságra sikerült telefonkapcsolatot létesíteni és a hang kitűnően hallatszott.

— **Emlébeszéd Bartha Miklós felett.** Az Erd. Irodalmi Társaság f. hó 23-án, vasárnap d. e. 11 órakor, Kolozsvárt a városháza dísztermében felolvasó ülést tart, melynek egyik legérdekesebb pontja egy emlékeszéd lesz Bartha Miklós felett, melyet Sebesi Samu, az „Ellenzék” kitűnő munkatársa fog tartani.

— **A magyar ipar pártolása.** Beszélünk, szavalunk, lármázunk és kiabálunk a magyar ipar pártolásáról nap nap mellett és most, mikor a legjobb alkalmunk volna iparosainkat hazafias kötelességünk szerint támogatni, most sem válogatjuk meg karácsoni bevásárlásainkat a

magyar ipar termékeiből, pedig ezzel hány szegény magyar és székelyiparosnak adhatnánk karácsonra való költséget! Ne hangozzék el tehát szavunk a pusztaságba, midőn minden igazi honleányt és hazafit arra kérünk: szerezzé be karácsoni szükségleteit a magyar ipar és kereskedelem termékeiből.

— **Acsádi Ignác,** a kitűnő történetíró és kiváló publicista, a tudományos Akadémia levező tagja kedden reggel, hosszas betegség után meghalt. Az elhunyt temetése szerdán volt.

— **A nőgyesület választmányának** dec. 16-án tartott ülésében tudomásul vették a dec. 8-iki teaestély számadását, amely szerint az 1725 K 60 fillér bevétel és 985 K 57 fillér kiadás mellett 740 K 3 fillér tiszta jövedelem maradt. Négy árva és szegény tanuló leányának összesen 400 K segélyt szavaztak meg. Továbbá 13 házi szegényt vettek fel és így azoknak száma már 91-re szaporodott, akik 3 izben, együtt 315 koronát kapnak. A karácsoni segély kiosztás f. hó 19-én, délután 2 órakor volt. A választmány megállapodása szerint ezután a segélyt nem a 3 nagy ünnepen, hanem dec., jan. és február téli hónapokban fogják kiosztani, minthogy leginkább ekkor szorulnak rá a szegények a segélyezésre. Amennyiben pedig a házi szegények száma igen nagyra nőtt, választmány intézkedett az iránt, hogy ezeknek személyi viszonyairól egyenként biztos tudomást szerezvén, csak a munkaképtelen nyomorékokat és öregeket hagyja meg, míg a többiit törölni fogja. A szegény tanuló gyermekek felruházása folyamatosan van és karácsonig meg fog történni. — Minthogy azonban az e célra engedélyezett 400 K nem lesz elegendő — választmány engedélyezte, hogy ezen összeg 500 K-ra emeltessék. A fillérestételek tartására nézve azon óhaját fejezte ki a választmány, hogy — tekintettel a küszöbön levő ünnepekre — ebben az évben immár több fillérestétele ne legyen; a farsangi évad alatt pedig elég lesz havonként egyet tartani; de nem a „Hungária” termében, amely szűknek bizonyult, hanem a „Budapest” kistermében, a melyet a bérlő esetenként — fűtés és világítással együtt — 8 koronáért hajlandó átadni. — Végül a közgyűlés idejéül 1907. január 20-át tűzte ki, a számadások felülvizsgálására pedig Sándor Mózes és Dr. Solymossy Lajos választmányi tagokat küldötték ki.

— **Karácsonyi és újévi ajándékok legalkalmasabb** díszleveledobozok papírral és borítékkal, képes és mesekönyvek, levelező-lap albumok fényképalbumok, emlékkönyvek, valamint számtalan közhasznú dolgok kaphatók Betegh Pál és Társa kereskedésében. — Névjegyek megrendelését célszerű sürgősen eszközölni, hogy kellő időben rendelkezésre legyen.

— **A polgári önképző- és segélyezőegylet** 1906. évi december hó 26-án (karácson másodnapján) a „Budapest-szálloda” színháztermében karácsoni fillérestélt rendez a következő műsorral: 1. Nyitány a helybeli zenekar által. 2. Trattner Ilonka szaval. 3. Zene. 4. Hódor Margit,

Bartos Teréz és Vladár Rózsika harmas jelenet adnak elő. 5. Ének-szólo Baku Katalin által. 6. Lányi Andor szaval. 7. Zene. 8. „A hüszolga.” Párl jelenet; előadja Deréki Antal lapszerkesztő és Mészáros Zoltán. 9. Gramofon előadás Csató Imre által. Táncegyfelütán 2 óráig. Belépti-díj: uraknak 80 fillér, hölgyeknek 50 fillér. 50 darab értékes tárgy kisorsolása, főnyeremény egy gazdagon feldíszített karácsonfa. Világposta, confetti és szerpentin csata. Fischer Ferenc r. b. elnök, ifj. Szemerjai Károly r. b. alelnök. Bucsi Róza, Kassay Berta, Képiró Lajos, Vicsay János, rendezők.

— **Tanulmány olaj- és vízfestések tubusokban,** valamint csinos szekrényekben, ugyisint festő és rajz-ecsetek — legnagyobb választékban Betegh Pál és Társa könyv-, papír-, író- és rajzszerszűzletében kaphatók Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

— **Az ev. ref. egyházközségnek** vasárnap tartott második egyházi esztélye, úgy a műsor gondos összeállítására, mint látogatottsága által kitűnően sikerült; az összes közreműködők zajos tetszést arattak és a begyűlt jótékony adományokból a szegényebb sorsú iskolás gyermekeknek kedvessé és elviselhetővé tehetik a közeledő szent ünnepeket.

— **Meghívás.** A helybeli nőgyesület 1907. január 20-án, d. u. 2 órakor, a vármegyeháza kis termében, rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja: az elnökség. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. A számadás vizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása. Titkárság és ellenőr stb. választás. Lehető indítványok tárgyalása. Ha a közgyűlésre 20 tag nem lesz jelen, 8 nap múlva új gyűlés lesz hívandó össze, melynek határozata — tekintet nélkül a jelenlevők számára — jogervényes.

— **Szerkesztő változás.** A Marosvásárhelyt megjelenő „Szabadság” című függetlenségi lap főszerkesztője Dr. Gál Sándor, felelős szerkesztője Lajos Dénes és politikai főmunkatársa Dr. Urmánczy Nándor országgyűlési képviselő lett.

— **Válság Németországban.** Vilmos német császár parancsára, feloszlatták a birodalmi gyűlést; e miatt igen elkeseredett a hangulat és nagyon éles kifakadásokkal és felháborodással kísérték a felosztási rendeletet. A császár erre dühre gerjedt és azt sürgönyözte Bülow kancellárnak: „Az egész bandát a pokolba kergetem.” A berlini szocialisták lapja, válaszul, lázító vezércikket közölt és vad gyűlölettel ostorozza a császár politikáját, felhívja a népet, hogy e döntő harcban mindenki egyenlőn részt vegyen.

— **Legolcsóbb folyóirat.** Pár nap előtt jelent meg a fővárosban, Negyedi Béla és Schröder Hugó szerkesztésében „A Jövő” című havi szemle első száma. Az izléses kiállítású, könyvalaku folyóiratot művészi címlap díszíti. — „A Jövő” tartalma élénk és változatos. Többek között irtak bele: Szabolcska Mihály verset, Sziklay János tárcát, Petri Artur verset, Negyedi Béla tárcát. Azonkívül terjedelmes irodalmi, művészeti és közgazdasági rovat teszi tartalmassá a szemlét. „A Jövő” egész évi előfizetési ára csak 2 korona, mely beküldhető bélyegeken is. Egyes szám 20 fillér. A legolcsóbb magyar folyóirat méltán megérdemli az olvasó közönség érdeklődését. Mutatványszámokat kívánatra küld „A Jövő” kiadóhivatala: Budapest VIII. Baross-tér 4. szám. I. emelet.

— **Eladó sertések.** Kukoricával hizott két darab sertés eladó Haurik sörgyárosnál. 1—2

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy falusi fejező-család szenvedései. Széles körben nagy érdeklődést keltett az a három és fél napig tartott bűnügyi főtárgyalás, mely a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél László Domokos táblabíró elnöklétére, Graffius Károly és Mihály János szavazóbírák, Szabó István kir. alügyész, mint a közvadász képviselője részvételével pénteken, szombaton, hétfőn és kedden lefolyt. Az 51 vádlottat Dr. Kovács, míg Török Lajos volt homoróddaróczi jegyzőt és családját, mint sértetteket Dr. Hinléder Fels. Ákos és Dr. Szöllősi Ödön ügyvéd képviselték. A kb. 60 tanut is ideszámítva, a megidéztettek százon jóval felül voltak. Lapunk olva óinak nagyrésze bizonyára még emlékezik ama rémregénybe illő esetre, mely 1905. november 5. és 6-ika közötti éjjelen Homoróddaróczi, vármegyénkhez tartozó szász községben megtörtént s amelyről annak idején részletesebb tudósítást közöltünk. Ekkor éjnek idején, egy 40—50 főből álló csoport támadta meg Török Lajos községi jegyző házat, mely azonban a község tulajdonát képezte, tehát közvagyonnak is tekinthető. Bezárt udvarára és lakására rablók módjára erőszakkal betörték, kövekkel, egy szekeret megtölthető mennyiségű léc- és deszka darabokkal, elképzeltetlen rombolást vittek véghez az épületen, valamint belső berendezésén. És csodák-csodája — a hűnösök, méltó büntetésben még sem részesülhettek. A törvényszék eléggé bebizonyított, hogy kik az igazi bűnösök s ez alapon az összes vádlottakat felmentette. A kir. alügyész azonban semmiséget jelentett az ítélet ellen s erre elég alapos oka is volt. Elvégre a brutális eset Darócson megese. Egy 1300 lelket számláló községben történt, hol rendszerint az egyik szomszéd a másiknak nemcsak minden dolgát látja, hanem még a gondolatát is eltalálja. Nem mondjuk, hogy az egész szász falu lakossága bűnös, avagy bűnrészes, de mindenesetre jellemző a szászokra az a szoros összetartás, egyértelmű vallomás, melyet ebben a bűnperben tanúsítottak. Ez egy székely községben nem eshetett volna meg. A bűnöst feltétlenül kiadták volna. De a szász egymást védelmezi, fájáért bármi áldozatra képes. Ezt bizonyítja az a meleg, testvéri érdeklődés is, amelyet a városunkba betelepedett igen tekintélyes számu és itt nagyon fontos pozíciókat elfoglaló magyar nyelvű, de nemzetiségűkhöz végesepp verig ragaszkodó szász polgártársaink, a bűnper főtárgyalása alatt, a homoróddaróczi szászok mellett tanúsítottak. Eltekintve a bűnügytől, példát mutattak, hogy erős összetartással még a legveszedelmesebb bajból is lehet menekülni. Kíváncsian várjuk a kir. ítélőtábla ítéletét, mert szinte lehetetlennek tartjuk, hogy annyi elhangzott pro és kontra eskü közül, a sértett javára egyetlen egy se szolgálhatna alapos bizonyítékul s épen ezért feltételezzük emberbaráti módon gondolkozó székely népünkről, hogy a közel jövőben választás útján betöltendő 12

jegyzői állás közül egyet a volt, de a darabont korban elüldözött daróci jegyzőnek juttatnak. Ezzel nem csak a megkínzott jegyző családján segítenek, de egy támogatásra érdemes tisztviselőt is kenyérhez juttatnak.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL* Háziipar a Homoród vidékén.

Kovács Imre kissolymosi, akarom mondani h.-keményfalvi másodszori pap a „Székely Udvarhely” című lap 94-ik számában a homoródminti papné, tanítóné s számtalan székely nők érdekében egy védelmi cikket adván ki, bátor vagyok erre a következőkben nyilatkozni:

Ha a papné, tanítóné stb. tettek volna nyilatkozatot, mint rájuk nézve illetékest, akkor rendre föl-sorolnám azokat, kik Abásfalván a gör. kath. papnétól nyerték a szövéstetben a kellő utbaigazítást, — de mert érdektelen, — személyes képviselőre nem is jogosult (nincs ügyvédi diploma) s éppen férfi szó-lal fel a női szakmába vágó szövézeti ügyben, erre csak egyszerű mosollyal tudok válaszolni. De térjünk a tárgyra, mit mond a tiszteletes ur!?

„Hogy Boér Istvánné gör. kath. lelkészné szöni tud, ezt kétségbe nem vonom, mert magam is láttam, de tudományát véka alá rejtve féltékenyen őrizte, soha közre nem bocsátotta”, alább pedig így szól:

„A székely szöttek már akkor is nagy hirben állott, a mikor a nevezett lelkészné még szöni sem tudott.”

Ugyan kérem, hol itt a logika? Mi rejtett a papné véka alá, ha még szöni sem tudott? Mit őrzött féltékenyen, ha csak egyszerű volt a munkája? Hiszen a mi egyszerű, az nem érdemel féltékenységet.

Az abásfalvi gör. kath. papné szövészete nem tartozik a h.-keményfalvi unitárius pap bírálatá alá, mert ő ehhez csak annyit ért, mint „hajdu a harangöntéshez”, hanem vannak szakképzett emberek, illetve nők, a kik el tudják bíráltni a szövészetet pap nélkül is.

Szép a beismerés, hisz az teljes bizonyíték arra, hogy valamit elbírálni lehessen. A tiszteletes ur azt mondja: „az irt lelkésznek csak annyi érdeme van, hogy szöteményeit elárusította”, csuda hogy nem írta oda hogy ő maga is vett abból, mert ekkor igazán ellentétbe jött volna önön magával.

De mit tegyünk: haragos ember nem szokott az igaz mondáshoz!

Arra pedig, hogy különböző mintázatokkal ellátott abroszokat, asztalkendőket egy abásfalvi szegény gör. kath. papné — ki a Székelyföldön született, itt nekedett, itt ment férjhez — s 50 évig Abásfalván papnéskodott — a „Bácskát” azt sem tudja merre van, — csak az a megjegyzésem, — már a gyermeknevelés és az anyagi helyzet olyan Abásfalván, hogy a Bácskába való utazgatásokra, szövészetek megrendelésére nem telik — bár csak élni tudjon.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli Szerk.

En nem állítom, hogy a homoródminti papné, tanítóné s a székely asszonyok szöni nem tudtak s csak egyedül az abásfalvi papné volt az, ki őket erre megtanította, — de igen is tudtak — az ősi szokás szerint kenderből, gyaptból vásznat szöttek, ingnek, lábravalónak, kendőnek, abrosznak, zsáknak, s ha elszakadt, felhasználták a csizmába kapcának s ha itt sem volt jó, oda adták borsért a zsidónak, — de hogy a székely szöttek — értem itt a különböző színű fejtővel való himes szöttek stb. nagy hirben állott volna, ezt kétségbe vonom, hiszen a színes fejtővel való szöttek alig 30—40 éve, hogy bejött, addig a nők vékonyra font, fekete gyapjuból szoknyát, nyárinak valót szöttek s abba is jártak, a háztól minden kitélt, a fényezésre nem sokat adtak, — ma is a férfiak nejek által szöttek harisnya-posztót viselnek s télen nyáron abba járnak.

No de itt nem ez a baj:

A tiszteletes urat áthátolta a hitértési vágy; a napokban egy cigány gyerek Keményfalván elhalt; ennek szülei az abásfalvi gör. kath. lelkészhez tartoztak és a tiszteletes, hogy elmondhassa mondókáját a purdó felett, t. i. hogy: „Szép volt, jó volt, de még is megholt” — Aleo! Fölvette a gyereket holtá után egyházi kötelékébe — s a halotti prédikációt elvégezte felette, — ezért az abásfalvi gör. kath. pap feljelentést tett s ezért van, hogy a papné már szöni sem tud.

De tegyük félre a személyes ügyet, hiszen gyarlók vagyunk mindnyájan, a házi ipart fejlesszük, mert Magyarország csak akkor lesz nagy és dicső s fénykorát akkor éri el, ha a külföld iparát nélkülözheti és saját szülőföldjén megtalálja mindazt, a mire csak szüksége van s valódi békében élhet egymással!

Sándor István,
esperes.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újság-kiadó intézete.

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szagu és izü, oly nehezen emészthető, hogy a gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szöba sem hozható, de az óriási táp- és gyógyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyult tartalmaz, ma már mindenkinek hozzáférhető, mert a Scott-féle Emulsió formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadítva undorító tulajdonságaitól. A Scott-féle Emulsió feltétlenül jó izü, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos mint a közönséges csukamájolaj. A Scott-féle Emulsió sohasem okozza a legcsekélyebb zavart sem és állandóan szemlátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivó halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr BUDA I E M I L

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

4461—906. köz. ig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Székelyudvarhely város 1907. évi január hó 1-től december végéig terjedő időre a város közvilágítása és szeméttakarítását nyilvános árlejtésen folyó évi december 27-ikén délelőtt 10 órakor a város tanácskozó termében vállalatba adja. Évi átalány kikiáltási ára 8300 korona, hozzá szólni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 5 százalékát 415 korona bánatpénzt az árlejtés megkezdése előtt kiküldött kezéhez bánatpénzzel letenni.

Az árlejtés feltételei a város tanácsánál megtekinthetők.

Székelyudvarhelyt, 1906. dec. 18.

Gotthárd, polgármester.

Tölgy és bükkfaeladási hirdetmény.

A felsőrákosi volt urbéres közbirtokosság erdeje A. u. o. 1—4 osztágában „Harmatbérc” I. felfordaszak alatt visszahagyott 300 m. felüli tölgy és bükkfát, a mely előzetes becslés szerint, mintegy 500 köbm. tölgyrönk, 500 köbm. tölgy épületfát, 1544 köbm. bükk mü, 3825 köbm. bükk tüzi és 1274 köbm. tölgy tűzifát teszen ki, Felsőrákos község-házánál 1907. évi január 7-én d. e. 10 órakor tartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron felül, tövön az erdőben eladják.

Kikiáltási ár 24540 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Utóajánlat nem fogadtatik el.

Részletes becslés, árverési feltételek, szerződési feltételek a vargyasi

m. kir. járási erdőgondnokságnál és az alírótnál megtekinthetők.

Kelt Felsőrákos, 1906. dec. 17.

Székely Mózes,
közbirt. elnök.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható.

Többszörösen vizsgázott gépész, ki vízvezeték szerelésben, gőzfűrés és gőzmalomhoz jártas azonnali állást keres, cím a kiadóhivatalban.

Szakvélemények

az Esterházy cognacról:

A magy. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megvizsgált és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

ESTERHÁZY COGNACOT

betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használtuk mint kitűnő minőségűt és a francia cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Kétly Karoly egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.	Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.	Dr. Poór Imre egyetemi tanár.
Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.	Dr. Báron Jónás kir. tanácsos, egy. tanár.

Az Esterházy cognac

minden előkelő fűszer- és csemegekereskedésben kapható.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók
BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.
Névjegyek izléses kivitelben készíttetnek.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, csúznál és meghüleknel, bedörzsolésképpen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

„Hermendol” klozet-papír a legjobb!

HEGEDÜ, VONÓ, KELLÉKEK ÉS HUOK

SZIVAR-, SZIVARKA,

DOHÁNYTÁRCÁK

ERSZENYEK és PENZTÁRCÁK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérnemű bélyegzéshez, minden betűvel, 1 db 1 kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

Papírok, írószerek, szivacsok!

Olcsó legyezők és disznitárak!